DZIENNIK OBOZOWY APW

M.p., poniedziałek, 17 kwietnia 1944 r. Nr 63

ROSJANIE ZDOBYLI JAŁTĘ

Moskwa, 16.IV. Rozkaz dzienny Stalina doniósł o zdobyciu przez wojska sowieckie Jałty, ważnej bazy morskiej na południowym wybrzeżu Krymu. Inne oddziały sforsowały rzekę Belbek i zbliżyły się na odległość 6 km od Sewastopola. Według ostatnich doniesień, walki toczą się już na przedmieściach tego miasta. Lotnictwo sowieckie bombarduje zewnętrzne linie obrony miasta, oraz port i zatokę sewastopolską, które są zatłoczone statkami ewakuacyjnymi.

Ostatnie depesze z najbardziej na zachód wysuniętego frontu sowieckiego podają, że wojska marsz. Żukowa posuwają się na szerokim froncie na zachód w kierunku Lwowa, który broni najkrótszej drogi do Niemiec, oraz przejść na Węgry.

Zdobyty wczoraj Tarnopol stanowił ostatnią wielką bazę niemiecką na wschód od Lwowa. Z wyjątkiem 2400 żołnierzy niemieckich, którzy dostali się do niewoli, cały garnizon, liczący 16,000 ludzi, został wybity. Niemcy bronili Tarnopola przez 5 tygodni na specjalny rozkaz Hitlera, który kazał za wszelką cenę utrzymać miasto, które nazwał "bramą do Niemiec".

W Besarabii oddziały sowieckie, które zdobyły Tiraspol, maszerują obecnie w kierunku dolnego biegu Prutu. W okresie ostatnich 6 tygodni straty niemieckie na froncie południowym w zabitych i wziętych do niewoli przekroczyły 300 tys. ludzi.

GŁOSY O SYTUACJI NA FRONCIE WSCHODNIM

Ankara, 16.IV. Wszystkie rozgłośnie tureckie cytowały w dniu dzisiejszym artykuł, który ukazał się w gazecie "Ulus" p.t. "Ku ostatniej linii oporu niemieckiego". Artykuł ten twierdzi, że Niemcy walczą obecnie na ostatnich liniach swego oporu. Muszą oni za wszelką cenę zatrzymać armie sowieckie na granicy Czechosłowacji i Węgier, oraz nie dopuścić do utraty równiny Galacu. Jeżeli Rosjanom uda się dotrzeć do granicy Bułgarii, to całe Bałkany są dla Niemców stracone. Artykuł kończy się następującym zdaniem: "Jeżeli front niemiecki ma się utrzymać, to tylko na obecnych pozycjach."

Helsinki, 16.IV. Radio fińskie, komentując dziś sytuację na froncie wschodnim, stwierdziło, że utrzymanie Sewastopola jest dla Niemców koniecznością, bez względu na obronę Bałkanów. Zbliża już się czas, kiedy Niemcy muszą wreszcie zatrzymać postępy sowieckie, zaś szczególnie muszą oni to uczynić w Polsce, gdzie natarcie sowieckie ma za swój cel osiągnięcie granic niemieckich.

Berlin, 16.IV. Niemiecki komentator wojskowy przyznał dziś, że sytuacja wojsk niemieckich na froncie wschodnim jest bardzo ciężka, i dodał: "Należy wyrazić wielkie ubolewanie, że Niemcy muszą utrzymywać na Zachodzie dla odparcia inwazji alianckiej wielkie ilości doborowych wojsk, które mogłyby być użyte na Wschodzie dla powstrzymania naporu sowieckiego." W końcu komentator pociesza swych słuchaczy, że naczelne dowództwo niemieckie wkrótce rzuci na front wschodni szereg zupełnie świeżych dywizji.

Londyn, 16.IV. Brytyjscy komentatorzy wojskowi wyśmiewają przechwałki propagandy niemieckiej o rzekomym przygotowywaniu nowej wielkiej armii niemieckiej, która ma być w najbliższym czasie rzucona na front wschodni, gdzie miałaby, według twierdzenia niemieckiego, "wymusić rozstrzygnięcie". W Londynie twierdzą, że największą bolączką Niemiec jest brak efektywów ludzkich, który jest obecnie jeszcze bardziej dotkliwy, niż w roku 1918, kiedy to, jak wiadomo, był on głównym powodem przegrania wojny. W chwili obecnej mogą Niemcy posłać posiłki na front wschodni jedynie w drodze osłabienia swych sił na Zachodzie, co, jak wiadomo, nie leży w strategicznych i politycznych zamiarach Hitlera.

OPOZYCJA WŁOSKA WSTĄPI DO RZĄDU

Neapol, 16.IV. Na zebraniu delegatów 6 włoskich partii demokratycznych zapadła dziś jednogłośna uchwała, która głosi, że "wszelkie przeszkody do utworzenia wojennego rządu jedności narodowej zostały usunięte." Uchwała ta ma na myśli zapowiedzianą abdykację króla Wiktora Emanuela.

Na posiedzeniu delegatów włoskiej partii socjalistycznej uchwalono, że przedstawiciele partii wezmą udział w nowym rządzie. Również hr. Sforza zapowiedział, że prawdopodobnie zostanie ministrem w nowym gabinecie.

KOMUNIŚCI WŁOSCY CHCĄ WŁADZY

Neapol, 16.IV. Komuniści włoscy zażądali aby teka ministra spraw wewnętrznych w nowym rządzie oddana została przedstawicielowi ich partii. Żądaniu temu sprzeciwił się nie tylko marsz. Badoglio, lecz również wszystkie inne partie, wchodzące w skład "junty antyfaszystowskiej", które obawiają się, że komuniści, dostawszy w swe ręce zarząd nad policją, użyją tego dla zdobycia wpływów, któ-

re będą nieproporcjonalnie wielkie w stosunku do istotnego znaczenia partii komunistycznej we Włoszech.

Berlin, 16.IV. Radio niemieckie podało dziś wiadomość, jakoby przywódca komunistów włoskich, Ercoli, odgrywający uprzednio wybitną rolę w zarządzie Kominternu miał zażądać od marsz. Badoglio powierzenia mu teki ministra spraw zagranicznych.

OSTATNI ROZKAZ GENERAŁA GIRAUD

Algier, 16.IV. W rozkazie pożegnalnym do armii francuskiej, gen. Giraud oświadczył, że odchodzi, ponieważ dekret Komitetu Wyzwolenia Narodowego zniósł stanowisko naczelnego wodza. Gen. Giraud podkreślił, że pod jego dowództwem armia francuska weszła z powrotem do boju od dnia 9 listopada 1942 r. i brała udział w oswobodzeniu Tunisu i Korsyki, oraz w walkach we Włoszech. Stwierdził również, że jego dziełem było wyposażenie tej armii w nowoczesny amerykański sprzęt wojenny. W zakończeniu generał wezwał żołnierzy, aby skupili wszystkie swe wysiłki dla szybkiego wyzwolenia Francji, i dodał: "Ludzie mijają, ale Francja jest wieczna."

WOJNA W POWIETRZU

Londyn, 16.IV. Wczoraj za dnia 750 myśliwców amerykańskich bombardowało 10 lotnisk i inne obiekty w Niemczech. Samoloty te dotarły aż do okolic Berlina. Był to najdalszy lot jakiego kiedykolwiek dokonały myśliwce amerykańskie, startujące z baz brytyjskich. W czasie nalotów zniszczono na lotniskach 25 samolotów niemieckich, a w walkach powietrznych zestrzelono 18. 30 maszyn amerykańskich nie powróciło.

Bombowce brytyjskie typu Wellington, startujące z baz włoskich, bombardowały ubiegłej nocy ważny węzeł kolejowy w Rumunii, Turnu Severin, leżący na głównej linii z Budapesztu do Bukaresztu. Część myśliwców eskortowała bombowce aż do celu. Po drodze wywiązała się walka z 60 myśliwcami niemieckimi, z których 13 zestrzelono.

CENTRUM BUKARESZTU W GRUZACH

Sztokholm, 16.IV. Prasa szwedzka donosi, że po ostatnim bombardowaniu Bukaresztu całe śródmieście leży w gruzach. Jedna z bomb trafiła w hotel "Athénée Palace", gdzie miał swą kwaterę sztab niemiecki. Cały budynek runął, wielu oficerów niemieckich zostało zabitych. Również główny dworzec kolejowy jest zupełnie zniszczony. Rząd rumuński zażądał od dowództwa niemieckiego wzmocnienia artylerii plot oraz przysłania większej ilości myśliwców.

ANTYPOLSKIE ZARZĄDZENIA NA WĘGRZECH

Budapeszt, 16.IV. Oficjalny komunikat rządu węgierskiego donosi, że wszystkie organizacje polskie i żydowskie zostały rozwiązane. Aresztowanio wielu Polaków pod zarzutem, że są "agentami angielskimi". Ponadto rozwiązano jeszcze 4 nowe partie węgierskie, a majątek ich skonfiskowano.

Węgierski komunikat wojenny głosi: "U podnóża przełęczy karpackich wojska nasze nawiązały kontakt z nieprzyjacielem."

DOSTAWY AMERYKAŃSKIE DLA ARMII POLSKIEJ

Waszyngton, 16.IV. W dniu wczorajszym ogłoszone zostało tutaj urzędowe oświadczenie w sprawie dostaw dla armii polskiej w ramach umowy Lease-Lend. Według tego oświadczenia dostarczono wojskom polskim, działającym na Środkowym Wschodzie i w Anglii odpowiednich ilości czołgów, dział wszelkiego kalibru, pojazdów mechanicznych i innego sprzętu oraz amunicji, które to dostawy umożliwiły oddziałom polskim skuteczne działania wojenne. Lotnictwo polskie, stacjonowane w W. Brytanii, bierze stały udział w nalotach na obiekty wojskowe w Niemczech i krajach okupowanych.

NACZELNY WÓDZ O POLSCE I FRANCJI

Algier, 16.IV. W wywiadzie, udzielonym agencji prasowej France-Afrique, Naczelny Wódz, gen. Sosnkowski podkreślił, że współpraca wojskowa Polski z Francją datuje się już od 150 lat, kiedy Legiony polskie gen. Henryka Dąbrowskiego walczyły wraz z armią Bonapartego przeciw Austrii i jej sojusznikom. Koleżeństwo broni podczas obecnej wojny związało się na polach bitew we Francji i Norwegii. Obecnie, od 2 miesięcy oddziały polskie walczą u boku oddziałów francuskich we Włoszech, jak to było przed 150 laty, o te same ideały - o wolność i niepodległość swych krajów.

WICEPREZYDENT WALLACE UDA SIĘ DO MOSKWY

Waszyngton, 16.IV. W kołach politycznych kursują pogłoski, że wiceprezydent St. Zjednoczonych, Henry Wallace, uda się w najbliższym czasie do Londynu, gdzie spotka się z premierem Churchillem, i do Moskwy, gdzie spotka się ze Stalinem.

NARADY MINISTRA STETTINIUSA

Londyn, 16.IV. Amerykański podsekretarz Stanu, Stettinius odbył w sobotę i niedzielę dalsze rozmowy z premierem Churchillem i min. Edenem.

JAPOŃCZYCY ZBLIŻAJĄ SIĘ DO IMPHALU

Londyn, 16.IV. Oddziały japońskie znajdują się w odległości 8 mil od ważnej bazy brytyjskiej Imphal, położonej w pobliżu granicy indyjsko-birmańskiej.

Główna kwatera głównodowodzącego wojskami sojuszniczymi na płd.-zachodnim Pacyfiku, lorda Mountbatten, przeniesiona została z New Delhi do Ceylonu. Ma to być zapowiedzią ważnych operacji.

Z OSTATNIEJ CHWILI

Moskwa, 17.IV. Oddziały sowieckie zajęły miasto Ałupka, położone o 12 km na płd.-zachód od Jałty.

Sztokholm, 17.IV. Radio szwedzkie donosi, że na zachód od Tarnopola i pod Stanisławowem toczą się niezwykle zacięte walki wojsk pancernych. Lotnictwo niemieckie dokonało ciężkiego nalotu na Sarny.

Sztokholm, 17.IV. Dziś w nocy spodziewana jest odpowiedź fińska na ostatnie propozycje sowieckie. Zawierać ma ona prośbę o dalsze wyjaśnienia, oraz utrzymana jest w tonie pojednawczym.